

Världsnaturfonden WWF

Ulriksdals Slott
170 81 Solna

Växel: 08 624 74 00
Direkt: 08 624 74 xx
Allmänt: info@wwf.se
username@wwf.se
www.wwf.se

Ulriksdal 24 juni 2025

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

li.remissvar@regeringskansliet.se

kopia: li.fjr@regeringskansliet.se

Remissvar från Världsnaturfonden WWF gällande LI2025/00742 Delbetänkande Vissa förändringar i jaktlagstiftningen (SOU 2025:32)

Sammanfattning

Världsnaturfonden WWF (WWF) ser positivt på att jaktlagstiftningen, som i delar är omodern och svårtillämpad, ses över och WWF tillstyrker huvuddelen av förslagen i delbetänkandet. WWF ser dock vissa utmaningar med förslaget kring flerartsförvaltning av klövvilt.

WWF avstyrker förslaget gällande kriterier för skyddsjakt på klövvilt och vissa andra arter samt förslaget att tillåta jakträttshavare att söka efter, spåra och förfölja björn, varg, järv, lo, säl och örn som kan antas vara så skadat eller i sådant tillstånd att det snarast bör dödas av djurskyddsskäl.

WWF anser att det funnits skäl att se över jaktlagstiftningen kring åtgärder mot invasiva arter inom ramen för utredningen.

Inledning

WWF ser positivt på att jaktlagstiftningen ser över. Dagens lagstiftning är svårtillämpad då den i delar är omodern och svåröverblickbar. Det är därför positivt att en översyn görs.

4. Genomförande av naturvårdsdirektiven

4.2 Kriterier för skyddsjakt på klövvilt och vissa andra arter

WWF avstyrker förslaget.

Det är en brist att det i den föreslagna bestämmelsen inte finns något kriterium som syftar till arternas bevarandevärde. Samtliga kriterier handlar om den skada som viltet orsakar eller kan orsaka. Det speglar inte den avvägning som behöver göras där viltet också ska ses som en resurs och där viltets egenvärde respekteras. WWF gör bedömningen att uppluckringen av kraven för skyddsjakt i förslaget är alltför långtgående.

De andra lämpliga lösningar som regleras i den föreslagna bestämmelsen är möjligheterna till jakt under allmän eller särskild jakttid eller i form av skyddsjakt på enskilda initiativ. Det saknas möjlighet att enligt den föreslagna bestämmelsen ta hänsyn till andra lämpliga lösningar. Det

skulle kunna argumenteras att sådana överväganden kan beaktas under andra punkten i den föreslagna bestämmelsen, att skyddsjakten ska behövas för att förhindra skada. WWF ser dock utmaningar med det. Punkten är i sin lydelse lik både artikel 16.1 b i art- och habitatdirektivet samt 23 a § tredje punkten jaktförordningen. I dessa bestämmelser är det dock inte kriteriet om att undantaget/jakten ska behövas för att förhindra skada som ska tolkas så att man behöver titta på andra lämpliga lösningar. I dessa bestämmelser finns ett annat uttryckligt angivet kriterium som syftar till att inkludera en avvägning kring andra lämpliga lösningar. WWF ser därför en risk att ett kriterium i den föreslagna bestämmelsen, som i sin skrivning endast anger att jakten ska behövas för att förhindra skada, inte kommer att tolkas såsom att en avvägning kring andra lämpliga lösningar behöver göras med anledning av den skrivningen.

Det föreslås att 9 b § samma förordning ska hänvisa till den föreslagna bestämmelsen. WWF anser dock inte att regleringen i 9 b § utgör ett tillräckligt skydd för viltet. WWF vill ändå betona vikten av att beslutande myndigheter vägleds i att en avvägning ska göras gällande påverkan på arten och andra lämpliga åtgärder med stöd av den bestämmelsen.

WWF delar utredningens uppfattning att länsstyrelsen först efter ansökan ska kunna besluta om den föreslagna skyddsjakten och att skyddsjakten inte ska kunna medges på annans jaktområde.

4.3 Bilaga 5 till jaktförordningen om förbjudna jaktmedel och jaktmetoder

WWF tillstyrker förslaget.

Det är positivt att regleringen förtydligas.

4.4 Förvaltningsmärkning av varg

WWF tillstyrker förslaget.

WWF anser att det är av stor vikt att myndigheterna får möjlighet att flytta vargar med anledning av den genetiska statusen. WWF är därför positiva till det föreslagna bemyndigandet.

WWF anser att det är av vikt att när en närmare reglering av förvaltningsmärkning av varg ska tas fram så måste det framgå tydligt i bestämmelsen i vilka situationer som en varg ska kunna märkas i förvaltningssyfte. Förslagsvis bör vargar få märkas vid flytt. Kanske även när en varg invandrat. Det bör även utredas om det bör begränsas vilka individer som ska kunna märkas.

4.5 Att söka efter, spåra och förfölja vilt för avlivning av djurskyddsskäl

WWF avstyrker förslaget.

WWF kan se att det kan finnas anledning utifrån djurskyddsskäl att genom skyddsjakt tillåta jakträttshavare att söka efter, spåra och förfölja björn, varg, järv, lo, säl och örn som kan antas vara så skadat eller i sådant tillstånd att det snarast bör dödas av djurskyddsskäl.

WWF ser dock alltför stora risker med att den föreslagna bestämmelsen öppnar upp för missbruk och illegal jakt, särskilt på de stora rovdjuren. WWF avstyrker därför förslaget.

4.6 Anmälningsskyldighet i fråga om jaktresultat m.m.

WWF tillstyrker förslaget.

Som utredningen anför behöver reglerna om anmälningsskyldighet för jaktresultat m.m. utvidgas för att Sverige ska kunna fullgöra sin rapporteringsskyldighet till EU-kommissionen.

4.7 Listan över statens vilt

WWF tillstyrker förslaget.

WWF ser inget hinder mot att arterna och artgrupperna myskoxe, älg och hjort stryks i listan över statens vilt.

5. Flerartsförvaltning av klövvilt – försöksverksamhet

WWF ser positivt på ökad möjlighet till flerartsförvaltning, men vill samtidigt lyfta behovet av anpassning till platsspecifika förutsättningar. Sverige har många naturtyper och livsmiljöer och det är omöjligt att teoretisera en övergripande modell för hela landet. WWF ser dock positivt på de delar som fokuserar på stärkt naturvård och större hänsyn till viltet.

WWF delar utredningens bedömning att det finns ett tydligt behov av att utveckla förvaltningen. Men det krävs ett större konsekvenstänk för hur arter drabbas när beslutad förvaltning av en annan art genomförs. En samordnad förvaltning kan stärka populationerna och samtidigt minska skador på skog och jordbruk. Flerartsförvaltning är dock en komplex företeelse som är svår att teoretisera i detalj. Förvaltningen måste därför anpassas till lokala ekologiska förhållanden och bygga på vetenskaplig kunskap om ekosystemfunktioner och samspelet mellan arter.

Utredningens förslag att möjliggöra försöksverksamhet med flerartsförvaltning är positivt, men det behövs en nationell ram som säkerställer enhetlighet, transparens och vetenskaplig förankring. Utan detta riskerar förvaltningen att bli fragmenterad och svår att följa upp. I försöksverksamhet finns även risk för minskad hänsyn till viltet och deras behov till följd av undantag.

Förvaltningen bör ha som mål att säkerställa livskraftiga populationer av samtliga arter och bevara ekosystemens funktionalitet. Det kräver ett tydligt naturvårdsinriktat perspektiv där viltets roll i ekosystemet beaktas, inte enbart dess påverkan på skogs- och jordbruk.

Viltet är en gemensam naturresurs som ska förvaltas långsiktigt och hållbart. Viltet har också ett egenvärde. Det finns en risk att flerartsförvaltningen, i sin strävan efter effektivitet och skadereducering, leder till att viltets ekologiska och kulturella värden nedprioriteras. Det krävs tydliga ramar för att säkerställa att nyttjandet inte sker på bekostnad av biologisk mångfald eller allmänhetens intressen.

WWF ser positivt på ambitionen att modernisera och effektivisera viltförvaltningen. Flerartsförvaltning är ett steg i rätt riktning, men kräver fortsatt analys av finansiering, rättsliga förutsättningar och praktisk tillämpning. WWF uppmanar regeringen att säkerställa bred förankring i det fortsatta arbetet, särskilt med berörda intressenter som naturvårdsorganisationer, jägare, fastighetsägare, forskare och myndigheter. En starkare naturvårdsinriktning, fokus på livskraftiga populationer och bevarande av ekosystemfunktioner bör vara vägledande i det fortsatta arbetet.

6. Flerartsförvaltning av klövvilt – finansiering

WWF har inga synpunkter på finansieringsmodellen. WWF vill betona vikten av att finansieringen upplevs som rättvis och transparent.

7. Jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon

7.2 Det ska bli enklare att jaga på allmänt vatten

WWF tillstyrker förslaget.

WWF gör bedömningen att förslaget att tillåta jakt på allmänt vatten efter anmälan, samtidigt som länsstyrelsen ges möjlighet att föreskriva eller i det enskilda fallet besluta om tidsmässiga eller geografiska inskränkningar i den jakt som får bedrivas på allmänt vatten, är välavvägt. Förslaget innebär att det inte längre skulle krävas en ansökan och beslut i det enskilda fallet, vilket minskar den administrativa bördan för länsstyrelsen och underlättar för enskilda. Samtidigt ges länsstyrelsen en möjlighet att begränsa jakten inom till exempel sårbara områden.

Utifrån principen om icke-diskriminering inom EU anser WWF att EU- och EES-medborgare ska få möjlighet att jaga på allmänt vatten.

8. Jaktsabotage – förekomst, effekter och åtgärder

WWF delar utredningens bedömning att det inte bör införas en särskild straffbestämmelse som avser jaktsabotage och att nuvarande lagstiftning generellt sett är tillräcklig för att tillgodose intresset av att jakt ska kunna genomföras utan störningar.

WWF ser också att det skulle vara positivt om Polismyndighetens ärendehanteringssystem skulle möjliggöra för polisen att markera brott där syftet bedöms vara att hindra att jakt genomförs.

9. Nya sekretessbestämmelser

WWF tillstyrker förslagen i 9.6 och 9.8.

9.6 Det behöver införas en ny sekretessbestämmelse till skydd för enskilda i ärenden om vargjakt

WWF anser att det är motiverat att införa en bestämmelse om sekretess till skydd för enskild i ärenden om vargjakt. Den utredning som gjorts inom ramen för utredningen visar att det förekommer hot, trakasserier och skadegörelse riktad mot enskilda jägare som deltar i jakt på stora rovdjur, särskilt varg. Utredningen visar också på att det förekommer att personer som har ansökt om skyddsjakt eller har anmält rovdjursangrepp på tamdjur hotas. Det finns därför anledning att skydda uppgifter om enskildas personliga förhållanden i ärenden om jakt på varg samt om ersättning för skada orsakad av varg.

WWF delar utredningens bedömning att det inte bör införas en ny bestämmelse till skydd för uppgifter i andra ärenden om jakt, såsom i ärenden om jakt på andra stora rovdjur. Det är ur demokratisynpunkt viktigt att inskränkningar av offentlighetsprincipen inte går längre än nödvändigt.

9.8 Sekretessen för att motverka att vapen kommer till brottslig användning kompletteras

Sekretess råder idag hos Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jägarexamensregistret. WWF bedömer att det är motiverat att, som utredningen föreslår, utöka bestämmelsen till att även omfatta register över uppgifter om jaktresultat, försök att avliva vilt, förföljande för att avliva vilt och flytt av fågelbon som omfattas av anmälningsskyldighet. Det är av vikt att uppgifter om jägare hanteras varsamt då jägare ofta innehar vapen. För att inte vapen ska kunna stjälas och användas i brottslig verksamhet är det motiverat att utöka sekretessbestämmelsen.

10. Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

WWF tillstyrker förslaget.

WWF delar utredningens bedömning att ikraftträdandet bör vara knutet till början på det nya jaktåret, istället för kalenderåret.

Övriga synpunkter

Enligt Kommittédirektivet ska utredaren bland annat förbättra genomförandet i svensk rätt av EU:s regelverk på jaktområdet. Det framgår av skrivningarna i Kommittédirektivet att det främst är förenligheten med naturvårdsdirektiven som ska utredas, men i frågan om invasiva viltarter borde även förenligheten med förordning (EU) nr 1143/2014 beaktas.

Enligt artikel 17.2 i förordning (EU) nr 1143/2014 ska medlemsstaterna vidta effektiva åtgärder mot invasiva arter som omfattas av kravet på utrotning enligt artikel 16. Även hanteringsåtgärder enligt artikel 19 som ska vidtas mot arter som har stor spridning ska vara effektiva. Det finns fortfarande författningsändringar som kan behöva göras på olika områden för att möta de utmaningar som invasiva arter utgör. En moderniserad jaktlagstiftning bör främja en så effektiv jakt på invasiva viltarter som möjligt.

WWF anser därför att det funnits skäl att se över att jaktliga åtgärder mot invasiva arter inom ramen för utredningen.

För Världsnaturfonden WWF

Gustaf Lind
Generalsekreterare

Anna Sandström
Senior miljöjurist

Benny Gäfvert
Senior rådgivare, svenska
stora rovdjur